

Số: /BC-BVHXH

Hà Nội, ngày tháng 11 năm 2025

BÁO CÁO THẨM TRA

Dự thảo Nghị quyết về việc sửa đổi, bổ sung quy định về phí tham quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn thành phố Hà Nội theo trình tự, thủ tục rút gọn
(Ban Văn hóa - Xã hội trình tại kỳ họp thứ 28 HĐND Thành phố khóa XVI)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Căn cứ Luật Tổ chức Chính quyền địa phương năm 2025; Thực hiện chỉ đạo, phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố tổ chức thẩm tra dự thảo Nghị quyết về việc sửa đổi, bổ sung quy định về phí tham quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn thành phố Hà Nội theo trình tự thủ tục rút gọn do UBND Thành phố trình kỳ họp thứ 28 HĐND Thành phố khóa XVI tại Tờ trình số 419/TTr-UBND ngày 21/11/2025. Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

1. Về hồ sơ trình ban hành Nghị quyết

Hồ sơ UBND Thành phố trình HĐND Thành phố cơ bản đảm bảo theo quy định, gồm có:

- Tờ trình số 419/TTr-UBND ngày 21/11/2025 kèm Dự thảo Nghị quyết về việc sửa đổi, bổ sung quy định về phí tham quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn thành phố Hà Nội;
- Báo cáo đánh giá tác động chính sách (Báo cáo số 217/BC-SVHTT ngày 20/11/2025 của Sở Văn hóa và Thể thao).
- Bảng tổng hợp ý kiến, tiếp thu, giải trình ý kiến góp ý của dự thảo Tờ trình, dự thảo nghị quyết sửa đổi, bổ sung quy định về phí tham quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn thành phố Hà Nội.
- Bản so sánh, thuyết minh dự thảo Nghị quyết quy định điều chỉnh, bổ sung phí tham quan di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn Thành phố.
- Báo cáo thẩm định số 352/BC-STP ngày 20/11/2025 của Sở Tư pháp.
- Đề án số 01/ĐA-UBND ngày 20/11/2025 điều tiết tỷ lệ thu phí thắng cảnh cho UBND xã Hương Sơn; Đề án thu phí tham quan di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn phường Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội.
- Các văn bản góp ý của các Sở: Khoa học và Công nghệ, Tài chính, Tư

pháp, Nội vụ; UBND xã Hương Sơn; UBND phường Hoàn Kiếm; Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố.

Đây là nghị quyết được ban hành dưới dạng văn bản quy phạm pháp luật. Quy trình xây dựng Nghị quyết cơ bản đảm bảo theo quy định Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo rà soát, hoàn thiện hồ sơ trình ban hành Nghị quyết đảm bảo quy định.

2. Sự cần thiết ban hành Nghị quyết

Trong thời gian qua, việc thu phí tham quan tại các di tích, danh lam thắng cảnh và công trình văn hóa trên địa bàn Thành phố Hà Nội¹ được thực hiện theo Thông tư 85/2019/TT-BTC ngày 29/11/2019, Nghị quyết số 16/2023/NQ-HĐND ngày 06/12/2023 của HĐND Thành phố về việc sửa đổi quy định về phí tham quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn Thành phố Hà Nội tại Nghị quyết 06/2020/NQ-HĐND ngày 7/7/2020, Nghị quyết số 44/2024/NQ-HĐND ngày 10/12/2024 của HĐND Thành phố quy định phí tham quan một số di tích lịch sử, công trình văn hóa, bảo tàng trên địa bàn thành phố Hà Nội. Các mức phí hiện hành đã góp phần cải thiện nguồn thu, nâng cao chất lượng dịch vụ mà không ảnh hưởng đến lượng khách tham quan. Tuy nhiên, quá trình triển khai nhiệm vụ xây dựng đề án phí, lệ phí theo Luật Thủ đô 2024 cho thấy cần tiếp tục rà soát, điều chỉnh, bổ sung để phù hợp với mô hình chính quyền địa phương hai cấp và yêu cầu quản lý mới.

Theo cáo cáo của UBND Thành phố, thực tế hiện nay, một số di tích, công trình văn hóa trên địa bàn phường Hoàn Kiếm như Đền Bạch Mã, Đình Kim Ngân, Di tích số 28 Hàng Buồm, Trung tâm Giao lưu Văn hóa Phố cổ mặc dù có giá trị, thu hút đông đảo du khách và đã được ngân sách Thành phố đầu tư nhiều năm để trùng tu, bảo tồn nhưng chưa thuộc danh mục thu phí. Việc bổ sung các địa điểm này vào phạm vi thu phí sẽ giúp tăng nguồn lực bảo tồn, duy trì hoạt động, nâng cao chất lượng dịch vụ và góp phần nâng cao nhận thức cộng đồng trong bảo vệ di sản.

Đối với Quần thể di tích Chùa Hương - Khu di tích Quốc gia đặc biệt có lượng khách rất lớn hằng năm - chi phí tổ chức lễ hội, duy tu cơ sở hạ tầng, xử lý rác thải, đảm bảo an ninh trật tự, vệ sinh môi trường, vận hành hệ thống vé điện tử, bảo trì đường bộ và đường thủy, cùng chi phí trả phụ cấp cho lực lượng phục vụ đều tăng mạnh theo giá cả thị trường và tính chất phức tạp của địa hình. Trong khi đó, tỷ lệ để lại cho đơn vị thu còn thấp, chưa đáp ứng yêu cầu nâng cấp hạ tầng, phát huy giá trị di tích và xây dựng mô hình du lịch văn minh, chuyên nghiệp theo chỉ đạo của Thành phố. Việc thực hiện lộ trình tự chủ theo kế hoạch của UBND Thành phố đòi hỏi phải điều chỉnh tỷ lệ để lại phù hợp để bảo đảm

¹ Hiện nay, trên địa bàn Thành phố Hà Nội có 13 điểm thu phí tham quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử công trình văn hóa: Văn Miếu- Quốc Tử Giám, Đền Ngọc Sơn, Nhà tù Hỏa Lò, Khu di tích Cổ Loa, Khu trung tâm Hoàng Thành Thăng Long, đền Quán Thánh, Làng cổ Đường Lâm, Chùa Thầy, Chùa Tây Phương, Chùa Hương, Bảo tàng Hà Nội, Nhà số 22 Hàng Buồm, Nhà số 87 Mã Mây

nguồn kinh phí hoạt động thường xuyên của Ban quản lý Khu di tích và Thắng cảnh Hương Sơn.

Từ những yêu cầu thực tiễn nêu trên, việc ban hành Nghị quyết của Hội đồng nhân dân Thành phố điều chỉnh, bổ sung quy định về phí tham quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn thành phố Hà Nội là cần thiết, đáp ứng yêu cầu bảo tồn di sản, nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch, tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước và tạo thêm nguồn lực phục vụ nhiệm vụ phát huy giá trị di tích trong tình hình mới.

3. Về căn cứ pháp lý và thẩm quyền ban hành Nghị Quyết

- Căn cứ Điều 8 của Luật phí và Lệ phí năm 2015 quy định: Nguyên tắc xác định mức thu phí “ *Mức thu phí được xác định cơ bản bảo đảm bù đắp chi phí, có tính đến chính sách phát triển kinh tế - xã hội của Nhà nước trong từng thời kỳ, bảo đảm công bằng, công khai, minh bạch, và bình đẳng về quyền và nghĩa vụ của công dân*”.

- Căn cứ khoản 2 Điều 4 của Thông tư 85/2019/TT-BTC ngày 29/11/2019 của Bộ Tài chính (được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư 106/2021/TT-BTC) quy định:

“a) Căn cứ mức thu phí, lệ phí hiện hành (nếu có) để làm cơ sở đề xuất mức thu.

b) Phù hợp với điều kiện, tình hình cụ thể của địa phương nơi phát sinh hoạt động cung cấp dịch vụ, thu phí, lệ phí.

c) Đối với các khoản phí, lệ phí vừa thuộc thẩm quyền quyết định của Bộ Tài chính vừa thuộc thẩm quyền của Hội đồng nhân dân cấp tỉnh (như: phí bình tuyển, công nhận cây mẹ, cây đầu dòng, vườn giống cây lâm nghiệp, rừng giống; phí thăm quan danh lam thắng cảnh; phí thăm quan di tích lịch sử; phí thăm quan công trình văn hóa, bảo tàng; phí thư viện; phí thẩm định báo cáo đánh giá tác động môi trường; phí thẩm định phương án cải tạo, phục hồi môi trường và phương án cải tạo, phục hồi môi trường bổ sung; phí thẩm định đề án, báo cáo thăm dò đánh giá trữ lượng, khai thác, sử dụng nước dưới đất; phí thẩm định hồ sơ, điều kiện hành nghề khoan nước dưới đất; phí thẩm định đề án khai thác, sử dụng nước mặt, nước biển; phí thẩm định cấp, cấp lại, điều chỉnh giấy phép môi trường; phí đăng ký giao dịch bảo đảm; lệ phí đăng ký cư trú): Quy định mức thu phí, lệ phí cần đảm bảo tương quan với mức thu phí, lệ phí do Bộ Tài chính quy định.

d) Tham khảo mức thu phí, lệ phí của các địa phương liền kề hoặc địa phương có điều kiện kinh tế - xã hội tương đồng để bảo đảm sự hài hòa giữa các địa phương.”

- Căn cứ điểm d khoản 1 Điều 5 của Thông tư 85/2019/TT-BTC ngày 29/11/2019 của Bộ Tài chính quy định: “*Phí tham quan danh lam thắng cảnh, phí tham quan di tích lịch sử và phí tham quan công trình văn hóa, bảo tàng là khoản thu để bù đắp một phần hoặc toàn bộ chi phí về bảo quản, tu bổ, phục hồi*

và quản lý đối với danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, công trình văn hoá, bảo tàng và bù đắp chi phí cho hoạt động thu phí”.

Trên cơ sở các căn cứ pháp lý nêu trên việc UBND Thành phố trình HĐND Thành phố ban hành “Nghị quyết điều chỉnh, bổ sung quy định về phí tham quan danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn thành phố Hà Nội” là cần thiết, đúng thẩm quyền và phù hợp yêu cầu thực tiễn. Nội dung đề nghị ban hành Nghị quyết đã được đưa vào Kế hoạch xây dựng nghị quyết của HĐND Thành phố năm 2025 (Kế hoạch số 08/KH-HĐND ngày 19/5/2025).

4. Về nội dung UBND Thành phố trình

4.1. Về Phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng

Ban Văn hóa - Xã hội cơ bản thống nhất với phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng được quy định tại Dự thảo Nghị quyết:

- Phạm vi điều chỉnh:

+ Quy định mức thu, nộp, quản lý và sử dụng phí tham quan di tích lịch sử, công trình văn hóa, bảo tàng tại phường Hoàn Kiếm gồm: Đền Bạch Mã số 76 Hàng Buồm, Đình Kim Ngân số 42 - 44 Hàng Bạc, Di tích số 28 Hàng Buồm, Trung tâm Giao lưu Văn hóa Phố cổ Hà Nội số 50 Đào Duy Từ.

+ Quy định tỷ lệ quản lý và sử dụng phí tham quan di tích Chùa Hương, xã Hương Sơn.

- Đối tượng áp dụng: Các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước tham quan di tích lịch sử, công trình văn hóa, bảo tàng tại Đền Bạch Mã số 76 Hàng Buồm, Đình Kim Ngân số 42 - 44 Hàng Bạc, Di tích số 28 Hàng Buồm, Trung tâm Giao lưu Văn hóa Phố cổ Hà Nội số 50 Đào Duy Từ, quần thể di tích Chùa Hương phải nộp phí tham quan.

4.2. Về nội dung được điều chỉnh, bổ sung tại dự thảo Nghị quyết:

Ban Văn hóa - Xã hội cơ bản thống nhất danh mục các khoản phí do UBND Thành phố đề xuất tại dự thảo Nghị quyết gồm: (1) Bổ sung quy định về phí tham quan di tích lịch sử, công trình văn hóa trên địa bàn phường Hoàn Kiếm; (2) điều chỉnh tỷ lệ trích nộp từ nguồn thu phí tham quan danh lam thắng cảnh di tích Chùa Hương, xã Hương Sơn. Ban đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo làm rõ một số nội dung sau:

(1) Căn cứ Quyết định số 1559/QĐ-UBND ngày 17/3/2025 của UBND Thành phố, hiện nay trên địa bàn Hà Nội có 6.489 di tích được kiểm kê, trong đó trên 3.000 di tích/cụm di tích được xếp hạng cấp quốc gia, thành phố. Tuy nhiên, tại dự thảo Nghị quyết, UBND Thành phố đề xuất bổ sung quy định về phí tham quan đối với 03 di tích trên địa bàn phường Hoàn Kiếm gồm: (1) Đền Bạch Mã số 76 Hàng Buồm; (2) Đình Kim Ngân số 42-44 Hàng Bạc; (3) Di tích số 28 Hàng Buồm. Đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo làm rõ cơ sở đề xuất, tiêu chí,

lý do đưa các di tích này vào diện thu phí tham quan, trong khi chưa đề xuất thu phí tham quan nhiều di tích khác trên địa bàn Thành phố có cùng mức độ xếp hạng, cấp độ quản lý (cần có quy định, tiêu chí rõ ràng để các đơn vị rà soát, đề xuất đưa di tích vào danh mục thu phí tham quan). Đối với Trung tâm Giao lưu Văn hóa Phố cổ Hà Nội số 50 Đào Duy Từ, đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo làm rõ sự cần thiết, tính hợp lý và sự phù hợp khi đề xuất thu phí tham quan công trình văn hóa này; làm rõ thêm giá trị văn hóa - lịch sử, nhu cầu tham quan thực tế và khả năng đáp ứng các yêu cầu về điều kiện thu phí theo quy định của pháp luật.

(2) Chỉ đạo làm rõ thêm cơ sở, căn cứ xây dựng, đề xuất tỷ lệ trích nộp ngân sách và tỷ lệ để lại cho đơn vị thu đối với 04 địa điểm thu phí như dự kiến tại Tờ trình (*Tỷ lệ để lại cho đơn vị thu: 90%, nộp ngân sách nhà nước: 10%*) và tại di tích Chùa Hương, xã Hương Sơn (*Tỷ lệ để lại cho đơn vị thu: 60%, nộp ngân sách nhà nước: 40%*).

(3) Rà soát, bổ sung nội dung quy định về thời gian không thu phí trong các ngày Tết cổ truyền của dân tộc đảm bảo chính xác.

(4) Chỉ đạo rà soát, bổ sung thêm đánh giá tác động khi thu phí tham quan các di tích. Chỉ đạo rà soát, đánh giá tổng thể các di tích đã thu phí, đảm bảo quy định thu phí tham quan phù hợp, đồng bộ, thống nhất khi thu phí các di tích cùng cấp độ, tính chất.

5. Về dự thảo Nghị quyết

- Dự thảo Nghị quyết được xây dựng đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp và tính thống nhất với hệ thống pháp luật. Hình thức, bố cục dự thảo Nghị quyết phù hợp với các quy định hiện hành.

- Nội dung dự thảo Nghị quyết cơ bản phù hợp với nội dung tờ trình.

Trên cơ sở tiếp thu của UBND Thành phố và kết quả thảo luận của đại biểu HĐND Thành phố, Ban Văn hóa - Xã hội kính trình HĐND Thành phố xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy (*để b/c*);
- TT HĐND TP (*để b/c*);
- Đoàn ĐBQH HN;
- UBND TP;
- MTTQ VN TP;
- Các Ban của HĐND TP;
- Thành viên Ban VHXH HĐND TP;
- Đại biểu HĐND TP;
- Các sở, ban, ngành: VH và TT, TC, TP;
- Các VP: Đoàn ĐBQH và HĐND, UBND TP;
- Lưu: VT, Ban VHXH_(Trọng).

**TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Thanh Bình